

Hindajad jäid riigikirjanditega rahule

Abituriendid saavad riigieksami kirjandite hinded teada pärast 25. maid. Hindajate sõnul pole neil muretsemiseks põhjust, sest eksamitööd olid tänavu igati keskmisel tasemel.

Kirjandeid hinnanud Tartu ülikooli eesti keele kateedri dotsendile Maia Madisso oli riigikirjandite lugemine uudne kogemus. Varem oli ta hindeid pannud vaid kõrgkooli astujate töödele. "Tasemelt nõrgemad ju enamasti kõrgkooli ei pürgi, nii nägingi esimest korda abiturientide üldist kirjandi kirjutamise oskust. Kuigi tase oli igati keskmine, panin töödele hindeid ka hindamiskaala mõlemalt servalt," ütleb Madisso.

Lähiminevik on noortele kui kiviaeg

Madisso sõnul eelistasid noored kirjutada vabal teemal. Üks abiturientide lemmikteemasid oli "Oleme muutuste kiirteel". "Selle all räägiti praegusest majanduselust ja riigi kiiretest edusammudest. Mõneti oli jahmatav, et abiturientid kirjutasiid kõigest, mis toimus enne 1990. aastat kui kiviajast," ütleb kõrgkooli õppejõud.

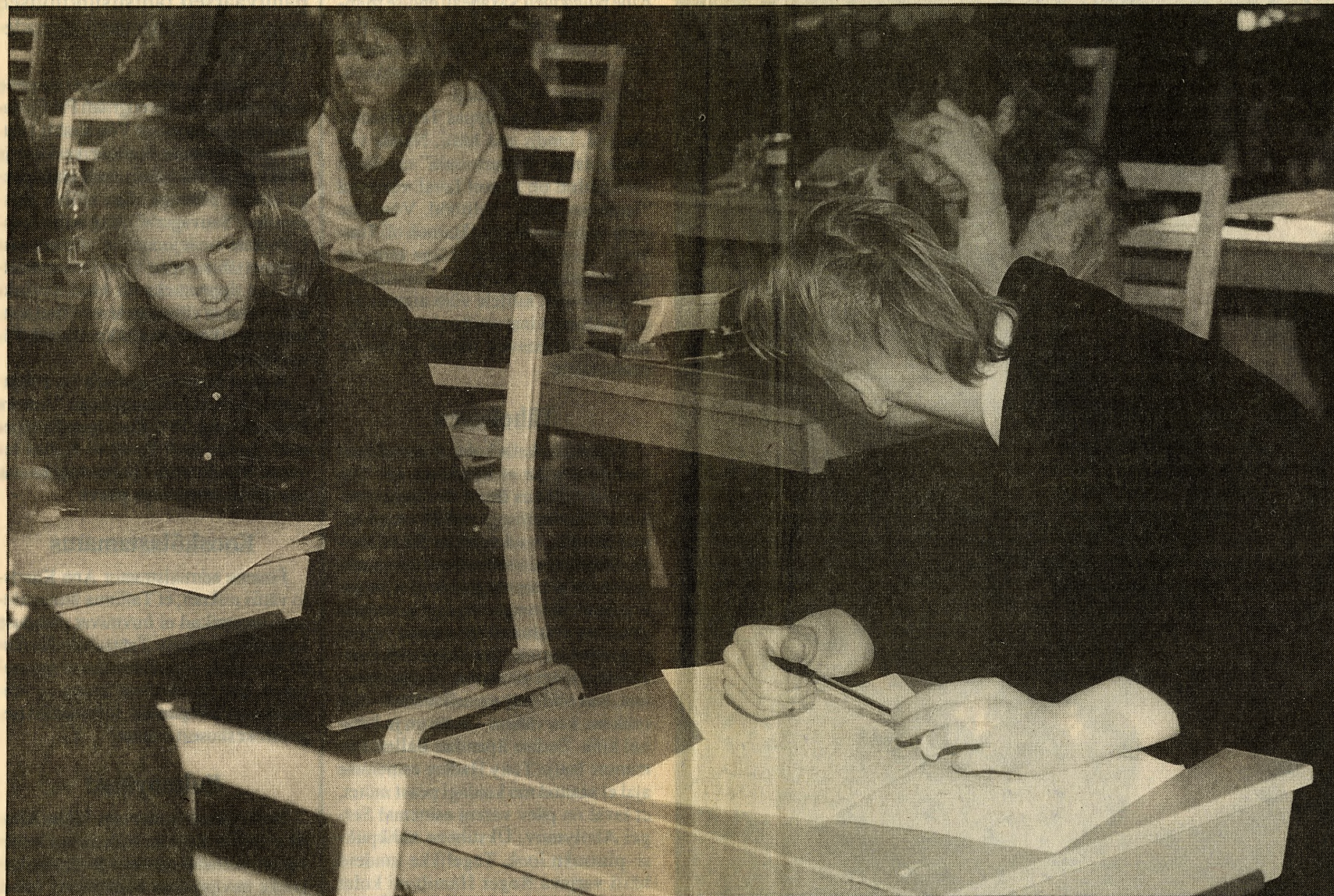
Noorte arvates oli stagnatsiooni ajal kõik keelatud ja halvasti – rahvalaule ei tohtinud laulda ja riides käisid kõik ühtmoodi. Inimesed käisid tänaval kui udus ega austanud üksteist. "Huvitav on ka seisukoht, et varem saadi lõputunnistus lihtsalt kätte, nüüd tuleb selleks õppida. Ometi olid praegused abiturientid 1990–ndate algul juba 10–11-aastased," on Maia Madisso üllatunud.

Teda ehmatas pisut ühest kirjandist loetud arvamus, et praegune vanem põlvkond jääb elule jalgu, sest nad ei oska üle laipade käia. Nooremad on edukad, sest nad teavad, kuidas seda teha.

Õppejõud sai vaimukat loengumaterjali

"Üsna levinud teema oli ka "Aukartus elu ees". Kahjuks olid paljud kirjutajad võrdsustanud sõnad aukartus ja kartus. Eluhirmudest kirjutades läks nende kirjandi sisu natuke pealkirjas pakutust mööda," selgitab hindaja.

Tallinna Pedagoogikaülikooli Põhijamaade filoloogia kateedri professor

Riigikirjandite hindajad kinnitavad, et noortel pole eksamihindeid oodates paanikaks põhjust – tööd olid enamasti tasemel.

RAIGO PAJULA

Jaan Õispuu hindas 34 erineva kooli kirjandeid. Tema sõnul valisid noored kirjanduslikke teemasid harva. "Ehk näitab see noorte väikest lugemust. Minu käest läbi käinud kirjanduslikel teemadel kirjandid kippusid kehvapoolseks olema. Vahel jäi mulje, et teost ennast polegi loetud ja kirjand on kirjutatud vaid konspekti põhjal," oletab hindaja.

Jaan Õispuu hinnangul olid ühed meeldivaimad kirjandid kirjutatud teemal "Kunsti kaudu avardub minu maailm". "Seda teemat valiti küll harva, kuid need, kes seda tegid, kirjutasiid kunstist väga hästi. Üldiselt oli kirjandite tase koolipoisilik – oli väga häid, keskmisi ja kehvi töid. Mingiks paanikaks pole küll põhjust," leiab Oispuu.

Jaan Õispuu sõnul oli tal keeleõppejõuna kirjandeid väga huvitav lugeda. Ta leidis neist 2,5 lehekülge huvitavaid fraase, mida sõnastusõpetuse loengutes kasutada.

Üle kriisi läheb sild

Tartu Raatuse Gümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse õpetaja Endla Kaar luges läbi ligi kolmsada kirjandit. "Loomulikult oli minu loetud kirjandipakis ka kehvemaid töid, kui mu oma õpilased tavaliselt kirjutavad, kuid üldiselt pole noorte tase kurta. Eks ma panin ikka mitu kehveamat hinnet ka," ütleb kauaaegne kirjandusõpetaja.

Talle meeldisid väliskirjanduse põhjal kirjutatud kirjandid teemal "Inimene kui saladus". "Neist oli näha, et

noortel on suur lugemus. Mõni jõudis teemat arendades lausa maailma filosoofilisele määratlemisele välja," nendib pedagoog. Tema sõnul olid tugevad kirjandid ka kriisiteemal ("Üle kriisi läheb sild"), sest noored kirjutasiid hingelt ära selle, mida nad ise kogenud olid.

Endla Kaare juhtus kõige sagedamini lugema kirjandeid teemal "Ajakirjandus ühiskonna mõjutajana". "Noored on pahased, et ajakirjandus tungib inimeste eraellu. Üks autor väitis koguni, et ajakirjanikke tuleks valida nagu Riigikogu – kõik ei sobivat sellesse ametisse. Ilmselt ootavad noored meedialt positiivsemat tooni," leiab kirjandusõpetaja.

Endla Kaare hinnangul oli riiklike

kirjandite kirjutamine üks tema elu ladusamini laabunud eksameid. "Ka õpilased suhtusid eksamisse hoolikalt. Isegi need, kes muidu kipuvad halva käekirjaga ja kiirelt paberile visatud klassikirjandeid esitama, olid nüüd oma kirjatöö korrektselt vormistanud," räägib pedagoog.

Haridusministeeriumi osakonnajuhataja Epp Rebase sõnul saavad koolid kirjandihindeid teada pärast 25. maid. Apelleerimisaeg on ühe kuu jooksul pärast tunnistuse väljaandmise kuupäeva. Apellatsiooni võib esitada nii aineõpetaja kui õpilane. Need, kes mõjuvatel põhjustel ei saanud õigel ajal kirjandit kirjutada, võivad teha järeleksami 2. juunil.

MALLE PAJULA